

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करीता नवीन
महाविद्यालयांकरिता इरादापत्र देणेबाबत.
(न्यायालयीन प्रकरणे)

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : न्यायाप्र-२०२१/(२४९/२१)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- १५ जुलै, २०२२.

संदर्भ:- याचिका क्र. ९१५५/२०२०, ६९३६/२०२१ व याचिका क्र. ६९४२/२०२१ प्रकरणी मा.
उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद यांचे दिनांक ३१.०८.२०२१ रोजीचे आदेश.

शासन निर्णय :-

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ करीता अंधारी ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद व आळंद ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद या बिंदू करीता अनुक्रमे हिन्दुस्तान एज्युकेशन सोसायटी, औरंगाबाद व आदर्श एज्युकेशन सोसायटी औरंगाबाद या संस्थांच्या नवीन महाविद्यालयांना इरादापत्र प्रदान केल्याच्या आदेशाविरुद्ध गुरुकुल बहुउद्देशीय सेवाभावी प्रतिष्ठान यांनी मा. उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे याचिका क्र. ९१५५/२०२० दाखल केली होती. तसेच, १) आळंद, ता. फुलंब्री, जि. औरंगाबाद २) सिल्लोड, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद, ३) सारोळा, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद आणि ४) अंधारी, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद या ०४ बिंदूकरीता नवीन महाविद्यालयांना इरादापत्र प्रदान केल्याच्या आदेशाविरुद्ध राजर्षी शाहू एज्युकेशन सोसायटी, औरंगाबाद यांनी याचिका क्र. ६९३६/२०२१ दाखल केली होती. त्याचप्रमाणे अजिंठा, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद या बिंदूकरीता इंदिरा शिक्षण प्रसारक मंडळ फर्दापूर या संस्थेच्या नवीन महाविद्यालयास प्रदान केलेल्या इरादापत्राच्या आदेशाविरुद्ध राजर्षी शाहू एज्युकेशन सोसायटी, जि. औरंगाबाद या संस्थेने मा. उच्च न्यायालय, खंडपीठ औरंगाबाद येथे याचिका क्रमांक ६९४२/२०२१ दाखल केलेली आहे. उपरोक्त याचिकांची एकत्रितरीत्या सुनावणी घेऊन मा. न्यायालयाने सदर याचिका निकाली काढताना दि. ३१.०८.२०२१ रोजी खालील प्रमाणे आदेश दिले होते :-

As observed supra, the State Government cannot exercise its discretion unless exceptional circumstance exists and that to for the reasons to be recorded in writing.

As in the present case such exercise is lacking, the Letter of Intent issued in favour of the respondents cannot be sustained and as such Letter of Intent issued in favour of the respondents are set aside.

The Government may if it so desires and if the same is permissible as per the statute reconsider the proposals strictly adhering to the norms laid down in proviso to Clause (d) of SubSection 3 of Section 109 of the Act-2016.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम १०९ (३) (घ) मध्ये पुढीलप्रमाणे तरतुद नमूद करण्यात आलेली आहे:- **परंतु, अपवादात्मक प्रकरणामध्ये व लेखी कारणे नमूद करून, उच्च शिक्षणाच्या महाविद्यालयाला किंवा परिसंस्थेला इरादापत्र देण्यासाठी, विद्यापीठाने शिफारस न केलेल्या कोणत्याही अर्जास राज्य शासनाकडून मान्यता देता येईल.**

प्रस्तुत प्रकरणी प्रतिवादी संस्थेच्या प्रस्तावांबाबत अधिनियमातील उपरोक्त तरतुदीन्वये सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी लेखी कारणे देऊन खालील विवरणपत्रात नमूद महाविद्यालयांना कायम विना अनुदान तत्वावर इरादापत्र प्रदान करण्याचा निर्णय घेतला आहे.

अ.क्र.	संस्था/ प्रस्तावित महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	विद्याशाखा/ अभ्यासक्रम
१	आदर्श एज्युकेशन सोसायटी, अंभई, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद औरंगाबाद डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम कला व विज्ञान महाविद्यालय, सारोळा, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद	कला विज्ञान
२	आदर्श एज्युकेशन सोसायटी, अंभई, डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम कला व विज्ञान महाविद्यालय, सिल्लोड, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद	कला विज्ञान
३.	हिन्दूस्तान एज्युकेशन सोसायटी, अंधारी, नॅशनल कला व विज्ञान महाविद्यालय, अंधारी, ता. सिल्लोड, जि. औरंगाबाद	कला विज्ञान

२. अटी व शर्ती :-

- शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी देण्यात येणारे इरादापत्र हे कायम विनाअनुदानित तत्वावर महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी राहिल.
- सदर इरादापत्र हे संस्थेने नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्राप्त करण्यापूर्वी विहित अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याच्या दृष्टिने दिलेले असल्याने, या इरादापत्रामुळे संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास शासनाची अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्या शिवाय महाविद्यालय सुरु करता येणार नाही.
- शासनाकडून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता देण्यात आलेले इरादापत्र निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत वैध असेल. या कालावधीमध्ये ज्या अटी व शर्तीच्या आधारे इरादापत्र देण्यात आलेले आहे, त्या अटी व शर्तीची पूर्तता करून त्याबाबतचा अनुपालन अहवाल अंतिम मान्यता मिळण्याकरीता आवश्यक असलेल्या कागदपत्रासह विद्यापीठास सादर करणे अनिवार्य राहिल.

- महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील तरतूद लक्षात घेता, शासन निर्णय दि. १५ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये अंतिम मान्यतेची कार्यपद्धती स्पष्टपणे विशद करण्यात आलेली आहे. अधिनियमातील तरतूदीनुसार व सदर कार्यपद्धतीनुसार इरादापत्र प्राप्त संस्था इरादापत्राच्या अटी व शर्ती पूर्ण करतात त्यांनी विद्यापीठाकडे अंतिम मान्यतेसाठी सर्व कागदपत्रासह अर्ज करावा व विद्यापीठांनी सर्व पात्र अर्जदार संस्थेचे अर्ज व त्यासोबतचा अनुपालन अहवाल मंजुरीच्या शिफारशीसह परिशिष्ट “क” व प्रपत्र “ब” व त्यासोबतच्या कागदपत्रासह शासनाकडे सादर करावा.
- नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता मागणाऱ्या इच्छूक संस्थेने इरादापत्रातील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचा अनुपालन अहवाल संबंधित विद्यापीठाकडे दाखल करावा. त्यासोबत परिशिष्ट “क” मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.
 - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९ (३) (च) अंतर्गत परंतुकामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे खंड (ड) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कालमर्यादेत, जर व्यवस्थापन इरादापत्रातील शर्तीचे अनुपालन करण्यात कसूर करेल तर, इरादापत्र व्यपगत झाल्याचे समजण्यात येईल.
 - सदर महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्याशिवाय संबंधित विद्यापीठाने संलग्नतेची प्रक्रिया सुरु करू नये.
 - सदर महाविद्यालयास वरील विवरणात नमूद अभ्यासक्रमाचे महाविद्यालय सुरु करण्यास इरादापत्र हे संबंधित विद्यापीठातील अधिकृत अभ्यासक्रम असल्याच्या धारणेतून देण्यात येत आहे. विद्यापीठाने याबाबत खातरजमा करावी.
 - महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत इरादापत्राच्या आधारे विद्यार्थ्यांना प्रवेश देऊ नयेत. अशा प्रकारे प्रवेश दिल्याचे निदर्शनास आल्यास या संदर्भातील कायद्यातील तरतूदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व इरादापत्र रद्द करण्यात येईल.

९. महाविद्यालयामध्ये सोयी-सुविधा उपलब्ध करताना The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६ मधील तरतुदीनुसार तसेच या संदर्भातील वेळोवेळी विहित केलेल्या निकषानुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांकरिता सोयी-सुविधा निर्माण करण्यात येतील याची खातरजमा करण्यात यावी व अंतिम मान्यतेकरिता पूर्तता अहवाल सादर करतांना या संदर्भातील प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य राहिल.
१०. राज्य क्रीडा व युवा धोरण २०१२ च्या अंमलबजावणी संदर्भात उच्च व तंत्र शिक्षण, शासन निर्णय दिनांक २५.०७.२०१३ मधील बाबींचे पालन करणे अनिवार्य राहिल.
३. विद्यापीठाने अंतिम मान्यता देण्याबाबत आवश्यक असलेली पुढील कार्यवाही करताना संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये विहित कार्यपद्धती व निकषांचे पालन करावे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२२०७१५१४४३५६३१०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.
- महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(द. रा. कहार)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
- २) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक
- ४) विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद.
- ५) संबंधित संस्था (विद्यापीठामार्फत)
- ६) निवडनस्ती (मशि-४).